

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "ความต้องการความรู้ ทักษะ และบริการสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่บ้าน : กรณีศึกษาญาติผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลราชวิถี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของญาติผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่บ้าน ความต้องการความรู้ ทักษะ และบริการสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง คือ ญาติผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ามารับการรักษาในหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 265 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้ F-test, One-Way Anova ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการศึกษาโดยสังเขป มีดังนี้

ญาติผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุส่วนใหญ่เป็นบุตรสาวของผู้ป่วยสูงอายุ และเป็นผู้ดูแลหลัก มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ ผู้ป่วยสูงอายุที่ดูแลสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ส่วนบทบาทการดูแลได้ให้การดูแลผู้ป่วยสูงอายุในด้านร่างกายมากที่สุด ญาติผู้ดูแลมีความต้องการเรียนรู้ด้านจิต-สังคมในระดับที่สูง ในด้านสุขภาพญาติผู้ดูแลมีความต้องการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการบริการสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่บ้าน ญาติผู้ดูแลมีความต้องการบริการด้านเศรษฐกิจในระดับที่สูงมาก ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความสัมพันธ์กับผู้ป่วยสูงอายุ และระดับการแสดงบทบาทในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุของญาติผู้ดูแลที่แตกต่างกัน มีความต้องการความรู้และทักษะการดูแลผู้ป่วยสูงอายุในด้านสุขภาพและด้านจิต-สังคมต่างกัน และระดับการแสดงบทบาทในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุของญาติผู้ดูแลที่แตกต่างกัน มีความต้องการบริการสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่บ้านด้านสุขภาพและสังคมต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรมีการฝึกอบรม ให้ความรู้สอนทักษะ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับเรื่องโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ และการดูแลสุขภาพ ให้กับประชาชน โดยทั่วไปเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับญาติผู้ดูแลหรือสมาชิกในครอบครัว และควรมีการส่งเสริมสนับสนุนครอบครัวและชุมชนให้มีศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่บ้าน

Abstract

The thesis entitled "Knowledge, Skill and Services for Elderly Patient: The Case Study of the family caregiver at Rajavithi Hospital." aims to study the roles of family caregiver for elderly patient at home and the need for knowledge skill and services of an elderly patient. The samples are Rajavithi patients' family caregiver totaling of 265 persons by using a questionnaire as a tool for collecting data and analyzing data by SPSS program with the statistic analysis of frequency, percentage, average, standard deviation, F-test and One-Way Anova at the significant level of 0.05. The results of the study are summarized as follows.

The most family caregiver are usually daughters of elderly patient, as primary caregiver with an age range of 26-35 years old, government officers and the elderly patient are able to help themselves. The role of caregiver is to look after the elderly patient physically, especially those patients. The required knowledge and skills to look after the elderly patient are advance psycho-sociologist. For the health dimension, a caregiver would need a medium level of knowledge, caregiver have a high need for economic support. The correlation test between the variable found that the relation and the elderly patient and different show role level in the elderly patient care of family caregiver, here is different knowledge requirement and care elderly patient skill of the health and psycho-sociologist and different show role level in the elderly patient care of family caregiver. There is services need of elderly patient at home in health and social.

Results of the study Suggests that there should be a training program for giving knowledge and skills including the publication of different diseases education, prevention and preparation for general people and the relative of the patients including family members. There should be the social support for the family and community to be capable of caring their own elderly patient at home.